

**“ ఆదిపర్వము ” - విశ్వవిద్యాలయ సర్వస్వము**

॥ విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్ ॥

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।  
పునస్సవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

॥ శ్రీనివాస ధ్యానమ్ ॥

నమస్తుభ్యం మహాదేవ నారాయణ కృపానిధే ।  
పాలా వాఙ్మయేన భక్తబంధో దయానిధే ॥

॥ మహాభారత శ్రవణ ఫలమ్ ॥

ద్వైపాయనౌష్ఠ పుట నిస్సృతమప్రమేయం । పుణ్యం పవిత్రమథ పాపహరం శివం చ ।  
యో భారతం సమధిగచ్ఛతి వాచ్యమానం । కిం తస్య పుష్కరజలైరభిషేచనేన ॥

॥ అఫీ సాంకల్యః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, దేవదేవోత్తమస్య, జగద్రక్షణార్థ, మవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖిలాండకోటి  
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః, అనుగ్రహప్రసాదేన, సర్వేషాం, భక్తజనానాం, ఆధివ్యాధి,  
నివృత్తిద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, విషూచికాక్రిమిజనిత, సమస్త, దుష్టభావ నివారణార్థం  
సర్వారిష్ట, నివృత్తిద్వారా, సకలశ్రేయో2భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ, కామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థ ఫల  
సిద్ధ్యర్థం, వాఙ్మయకాయ, ప్రవర్తిత, అనేక జన్మాఘ, నిబర్హణార్థం, సమస్త, పాపక్షయార్థం చ, శ్రీమన్మహాభారతే,  
ఆదిపర్వణి, యథాశక్తి, పశ్చాత్, ఏకపశ్చాత్పదధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన,

కరిష్యామహే ॥

॥ వ్యోమ ధ్యానమ్ ॥

వ్యోమం వశిష్టనప్తారం శక్తేః పౌత్రమకల్మషమ్ ।  
పరిశరత్కృణం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥

వ్యోపాయ విష్ణురూపాయ వ్యోమరూపాయ విష్ణవే ।  
నమో వై బ్రహ్మనిధయే, వైష్ణవాయ నమోనమః ॥

అధ్యాయ:-50 పశ్చాత్యమో2ధ్యాయ: ఆస్తీకపర్వ

పరిక్షితముద్దిశ్య శృణ్ణీణః శాపః, తక్షకేణ కాశ్యపం నివర్త్య చలాదుపగమ్య పరిక్షితో దంశనమ్,

పితర్మరణవృత్తాంతమాకర్ణ్యం జనమేజయస్య తక్షకాయ ప్రతికర్తుం ప్రతిశ్రుతిః

ఏకం తు శ్రోతుమిచ్ఛామి తద్వృత్తం నిర్జనే వనే ।

సంవాదం పన్నగేష్టస్య కాశ్యపస్య వచస్తథా ॥ 50 - 37 ॥

శ్రుతవాన్లుప్తవాంశ్చాపి భవత్సు కథమాగతమ్ ।

శ్రుత్వా తస్య విధాస్యే2హం పన్నగాంతకరీం మతిమ్ ॥ 50 - 38 ॥

మన్రిణ ఊచుః

శృణు రాజన్యథాస్మాకం యేన తత్కథితం పురా ।

సమాగతం ద్విజేష్టస్య పన్నగేష్టస్య చాధ్వని ॥ 50 - 39 ॥

తస్మిన్ వృక్షే నరః కశ్చిద్దిన్దనార్థాయ పార్థివ ।

విచిన్వన్ పూర్వమారూఢః శుష్కుశాఖాం వనస్పతౌ ॥ 50 - 40 ॥

న బుధ్యేతాముభౌ తౌ చ నగస్థం పన్నగద్విజౌ ।

సహ తేనైవ వృక్షేణ భస్మీభూతో2భవన్పుప ॥ 50 - 41 ॥

ద్విజప్రభావాద్రాజేష్ట వ్యజీవత్సవనస్పతిః ।

తేనాగమ్య నరశ్రేష్ఠ పుంసాస్మాసు నివేదితమ్ ॥ 50 - 42 ॥

యథావృత్తం తు తత్సర్వం తక్షకస్య ద్విజస్య చ ।

ఏతత్తే కథితం రాజన్యథా దృష్టం శ్రుతం చ యత్ ।

శ్రుత్వా చ నృపశార్దూల విధత్స్వ యదనన్తరమ్ ॥ 50 - 43 ॥

సౌతిరువాచ

మన్రిణాం తు వచః శ్రుత్వా స రాజా జనమేజయః ।

పర్యతప్యత దుఃఖార్తః ప్రత్యపింషత్కరం కరే ॥ 50 - 44 ॥

నిఃశ్వాసముష్ణమసకృద్దీర్ఘం రాజీవలోచనః ।

ముమోచాశ్రూణి చ తదా నేత్రాభ్యాం ప్రరుదన్పుపః ॥ 50 - 45 ॥

ఉవాచ చ మహీపాలో దుఃఖశోకసమన్వితః ।

దుర్దరం వాష్పముత్స్రుజ్య స్పృష్ట్వా చాపో యథావిధి ॥ 50 - 46 ॥

ముహూర్తమివ చ ధ్యాత్వా నిశ్చిత్య మనసా నృపః ।

అమర్షీ మన్రిణః సర్వానిదం వచనమబ్రవీత్ ॥

॥ 50 - 47 ॥

### జనమేజయ ఉవాచ

శ్రుత్వైతద్భవతాం వాక్యం పితుర్మే స్వర్గతిం ప్రతి ।

నిశ్చితేయం మమ మతిర్యా చ తాం మే నిబోధత ॥

॥ 50 - 48 ॥

అనస్తరం చ మన్యేహం తక్షకాయ దురాత్మనే ।

ప్రతికర్తవ్యమిత్యేవం యేన మే హింసితః పితా ।

శృణ్ణిణం హేతుమాత్రం యః కృత్వా దగ్ధ్య చ పార్థివమ్ ॥

॥ 50 - 49 ॥

ఇయం దురాత్మతా తస్య కాశ్యపం యో న్యవర్తయత్ ।

యద్యా2గచ్ఛేత్ సవై విప్రో నను జీవేత్ పితా మమ ॥

॥ 50 - 50 ॥

పరిహీయేత కిం తస్య యది జీవేత్ స పార్థివః ।

కాశ్యపస్య ప్రసాదేన మన్రిణాం వినయేన చ ॥

॥ 50 - 51 ॥

స తు వారితవాన్మోహోత్కాశ్యపం ద్విజసత్తమమ్ ।

సశ్శీజీవయిషుం ప్రాప్తం రాజానమపరాజితమ్ ॥

॥ 50 - 52 ॥

మహానతిక్రమో హ్యేష తక్షకస్య దురాత్మనః ।

ద్విజస్య యో2దదద్ధ్రవ్యం మా నృపం జీవయేదితి ॥

॥ 50 - 53 ॥

ఉదఙ్కస్య ప్రియం కర్తుమాత్మనశ్చ మహాత్ప్రియమ్ ।

భవతాం చైవ సర్వేషాం గచ్ఛామ్యపచితిం పితుః ॥

॥ 50 - 54 ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి ఆస్తీకపర్వణి పారిక్షిన్మన్రిసంవాదే పశ్చాశత్తమో2ధ్యాయః ॥ 50 ॥

అధ్యాయః-51 ఏకపశ్చాశత్తమో2ధ్యాయః ఆస్తీకపర్వ

జనమేజయసర్పయజ్ఞోపక్రమః

అథ శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి ఆస్తీకపర్వణి సర్పసత్రోపక్రమే ఏకపశ్చాశత్తమో2ధ్యాయః ॥ 51 ॥

### సాతిరువాచ

ఏవముక్త్యా తతః శ్రీమాన్మన్రిభిశ్చానుమోదితః ।

ఆరురోహ ప్రతిజ్ఞాం స సర్పసత్రాయ పార్థివః ॥

॥ 51 - 01 ॥

బ్రహ్మన్ భరతశార్దూలో రాజా పారిక్షితస్తదా ।

